

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Anul 61 • Seria II • Nr. 529 • Miercuri 12 februarie 1958 • 8 pagini — 15 bani

Candidata Rada Brezaia din comuna Arsachi, raionul Giurgiu, în mijlocul câtorva dintre alegătorii cu care s-a întâlnit la căminul cultural.

CINTEC PENTRU SFATUL POPULAR

De când norodul e stăpîn în țară
Și soare nou pe ceru-l s-a nălat,
De când adie-a vieții primăvară
Și-n sat la noi, ce multe s-au schimbat!

Descăturate minți și brațe tari
Azi rostuiesc ca niciodată cîmpia —
Stătem un sat întreg de gospodari
Și una-l pentru toți gospodăria.

În sat durarăm astăzi dispensar
Și două școli și un cămin fălos,
Iar între ele sfatul popular
Pare-un pîriate mîndru și stătos.

Florian Saic

DEPUTATUL

(Lui C. Buzareanu, Conțești-Muscel, propus
din nou candidat al F.D.P.)

E-un om, de fapt, ca oriicare altul,
La port, la grai — dar plin de-avîntăminte;
Pe unde trece ochiu-i la aminte,
La cite sînt de-a lungul și de-a latul.

Că-n drumul spre-nflorire înainte —
Mergînd ca un ceasornic străznic, satul,
E o roțiță nouă — deputatul,
Ce bate ca o inimă fierbîntă.

Indemnul lui în suflet îți coboară
C-un licăr viu de omenească rază,
Ce pîlpîie și crește, luminează:

Iar vreile se string ca-ntr-o vioară
Un cînt, din zeci de tonuri, sub arcuș —
Și-un uriaș e satul în urcuș...

Horia Zilieru

AȘA ERA...

Așa era în vremea mea, nepoate...
Creștea în țară jalul și urgla,
Alesul cu minciuna era frate,
Iar noi zăceam nuanți cu sărăcia.

Legeai la ochi, prin apriga arșiță,
Amar și-amar de ani ne-au tot purtat;
Lumina era colț de răsmeriță,
Dreptatea era pusă sub lăcat.

Copii cu fața- Ceară de făclie,
Priveau icoanele flămînzii și gol,
Și de scăpau de moarte în pruncie,
Erau trimși să plară la războl.

Zadarnic scormonea în brazdă plugul
Și gemea roada țării-n stăvilare,
Agonizita noastră și belșugul,
Intrau în nesătute buzunare.

Azi chluie tractoarele pe șesuri
Și tale brazdă-adîncă-n lung și-n lat,
Hambarele sînt pline pînă-n dresuri,
Și omu-i om, cu viața împăcat.

Și dacă-n tinerețea mea, nepoate,
Năruvul ciocoiesc m-a oropsit,
Mă bucur că acuma, e dreptate
Și-alesul e de-al nostru și-i cinstit.

N. Rădulescu-Lembaru

Întîlnire

IN CIRCA ELECTORALA

Nr. 11

Citesc pe unul din procesele verbale care consemnă propunerile de candidați pentru alegerile din 2 mar-

tie. Tovarășul Gheorghe Ioniță domiciliat în comuna Padina, raionul Pogoanele, apartenența politică: fără partid, de profesie: cioban, candidat al Frontului Democrației Populare circumscripția electorală Nr. 45...

Sînt multe la număr. Pentru fiecare candidat unul. Dacă-ți fixezi ochii pe locșorul unde e înscrisă profesia și lași filele să cadă, se perindă cuvintele cunoscute: electrician, strungar, profesor, casnică, sudor, învățătoare...

Subiectul acestor rînduri este Maria Isac. E poate cel mai tînăr dintre candidații mizileni, moașe în comună la Baba Ana.

Avea prima întîlnire cu alegătorii din circa Nr. 11, care au propus-o. Erau îngrămădiți toți, pe paturi, pe laviți, în picioare, în casa lui Ion Oprea Nicolae. Era primul eveniment de felul ăsta din viața ei și nu putea, și nici nu căta să-și ascundă emoția. Frămînta în degetele de la stînga lujerul firav al unui ghiocol (n-a întrebst-o nimeni cine i-l dase), cu dreapta însemna de zor. Propunerea ei a fost un semn de respect și preluire din partea celor de față. Unii sînt bătrîni. Gheorghe Vișoiu, pensionar al colectivei, ar putea să-i fie bun.

— Ai s-o ajuți, ai s-o ascuți nenă Vișoiu?

— Păi, am s-o ascult că nu mi-e rușine. Ea are știință mai multă ca noi.

Menirea de căpelenie a Mariei este să moșească copiii. Adesea, noii născuți vin pe lume noaptea. Din multe nopți a făcut zi.

Cîți tați dîn cei de aici nu i-au bătut zorii în poartă: — Scoal' dom' șo ară că-i rău muerii! Pe Ion al lui Călin și pe Steluța lui David și pe alții, i-a zmulș morții în nopți de aștea de priveghi.

Discuțiile la întîlnire se poartă cumpănit și temeinic. Candidata era cop' de-o șchioapă cînd răsuna pe aici, la întrunirile electorale, vocea hîrbuită a cite unuia cu chip de parlagiu, uns candidat de stăpînire.

— Vreți corent? O să aveți. — E stricată șuşaua? O să fie ca-n palmă. Nici o piatră n-au clințit. Bezna a rămas aceeași, de nepătruns. Acum parcă te afli în altă lume. Nu fac zgomot, nu comandă nimeni, nu se aud promisiuni goale. Tot ce se hotărăște se măsoară cu vrerea și puterea întregului sat.

Dumifru Ceptureanu, președintele sfatului — spune că fără sprîinul cățăfenilor nu s-ar fi putut face prea multe în comună. Valoarea economiilor pe care le realizează anual sfatul, datorită contribuției cățăfenilor mobilizați de deputați, trece de 50.000 lei.

Ion Cocan, cel mai bun dintre co'ectiviști, s-a ridicat și a propus punerea curentului pe uliță. Ștefan Iacob, întărește propunerea punînd pe can-

didată să scrie în carnet că pentru așa ceva trebuie cumpărate izo'alcare, fiare curbe, sîrmă.

Pentru cel care se mai întrebă de ă asta este cu puțință, dăm amănunțu că acum trei ani în comună nu era un bec. Iar astăzi sînt 3.000.

Au mai cerut să se facă șanțuri de-o parte și de alta a uliței; lungime totală 1100 m. Dacă sapă tot omul cite 50 de metri se mintuie treabă. Mincu Constantin își dă cu pîne că lucrarea s-ar putea termina în cîstea zilei alegerilor.

Bătrînul Ștefan Iacob îmbogățește întîlnirea asta de lucru cu o nouă problemă. Toți sătenii sînt crescă-

fori de vite. Din păcate izlazul nu ajunge. Trebuie semănată iarbă de Sudan și alte nutrețuri de mai mare pro-

ductivitate. Li se spune că sfatul și-a și trecut în plan problema conveierului verde.

Încă o propunere grăită scurt, prelungeste neprevăzutul sfatul oamenilor. Colectivistul Gheorghe Popescu propune ca toți cei de față să ducă muncă de lămurire pentru ca întovărășii din circa lor să intre în colectivă.

— În anul trecut aproape 14 întovărășiți au apucat pe calea asta, iar de la începutul anului în curs alți 14 —, spune în încheiere, — subliniind că în tot sfatul crește neîncetat dorința țărănilor muncitori de a trece la forma superioară a cooperației agricole.

★ Ochesc pieziș o filă din carnetul Mariei Isac.

— Să grăbesc procurarea materialului pentru electricizarea uliței;

— mobilizarea pentru săparea șanțului;

— podeș peste uliță la locul de scurgerea apelor; și la urmă de tot, și poate numai pentru ea, „să îngrijesc să nu moară nici un copilăș”. Se vedea în toate grija întregă a celui cărui i s-au dat în primire florile vieții.

V. Toso

Cronica ELECTORALA

Cetățenii din comuna Răcari, regiunea București, consultând listele de alegători

Ne-am făcut școala nouă

Dănești se numește satul meu natal, situat în comuna Girov, din raionul Piatra Neamț. Aici sînt învățător de 42 de ani. Imi aduc aminte cum cu zece de ani în urmă, 60—70 de copii din satul nostru erau nevoiți să învețe carte într-o singură sală de clasă și aceea acasă la un cetățean. Oamenii din sat, împreună cu noi, învățătorii, am cerut în nenumărate rânduri sprijinul primăriei de atunci pentru construirea unui local de școală. Dar cei de la primărie rămăneau surzi la rugămințile noastre. Așa s-a făcut că școala a funcționat mai departe în camera aceea mică și dărăpănată, pînă acum în anii noștri, cînd treburile statului și ale satului sînt conduse de noi, de oameni aleși din mijlocul nostru.

Iată cum arată azi școala nou construită

Cetățeni!

Verificați dacă ați fost înscrși în listele de alegători! E o datorie cetățenească, pe care fiecare trebuie să și-o îndeplinească. Dacă constatați omisiuni, faceți întimpinare din timp la sfatul popular.

în satul nostru. Este prevăzută cu două săli de clasă, igienice și spațioase, cu o sală mare de festivități, cancelarie, sală de material didactic și bibliotecă, destul de aspectuoasă, luminată electric și înzestrată cu mobilier nou. Școala din satul nostru îndeplinește acum toate condițiile pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt, precum și a muncii de culturizare a maselor.

De multe ori vorbesc cu nevasta mea, care este tot învățătoare, despre munca deputaților, a comiteului de cetățeni și a tuturor oamenilor din sat, depuși pentru construirea noului lăcaș de lumină. Multă contribuție au adus secretarul sfatului popular comunal Constantin Cosma, Constantin V. Mihăilă, Vasile I. Roca, membri ai comiteului de cetățeni, și Pavel Iacob, țaran muncitor, pentru lămurirea sătenilor să și achite la timp autoimpunerea și totodată să ajute prin muncă la construirea școlii. Azi se poate spune, pe drept cuvînt, că în noul local de școală se simt bine atît elevii cît și învățătorii. Se simt bine și sînt mulțumiți și părinții elevilor, la gîndul că astăzi copiii lor nu mai sînt obligați să învețe în condițiile grele în care au învățat ei cînd au fost școlari.

Ioan Muraru

învățător, satul Dănești, comuna Girov, raionul Piatra Neamț

R Î U L

Bistrița-l cu fața verde
ogîndind în ea alunii
și brădetul, cînd se pierde
în adîncu-i chipul lunii.

Peșii de-argint în cîrduri cață
somnia lunii să-l știrbească —
sună lin, ca niciodată,
doina-n munte, ciobănească.

Poate-i Bistrița de vină
cînd de sat mi-aduce-aminte
să văd plină de lumină
casa, școala. Și fierbinte

Doar un strop din geană-mi cade
— lacrimă de bucurie! —
că sub munți, ca sub arcade
de lumină, safu-nvie...

Îiul cîntă. Malca veche
își tot schimbă chipul, cîntul;
că e fără de pereche
sub Ceahlău, de ani, avîntul.

Vechea Bistriță deodată
ca o fată-mi crește-n față —
în lumina mult visată
drumul ei ni se răsfață...

O M U L

Cît brațul e, ca fata, omul meu
Ce-l văd clădindu-și casa-n blînda pace;
Ca munții grei e brațul lui; la greu
Minuni de vitejie poate face...

Ca turma lui să-și crească înmîit
În colectivă, sus, pe Bistrițioara,
Muncește ca la strunguri, liniștit
S-asculte în brădet cîntînd vioara.

...Cioban muntean de sub Ceahlău, ascult
Cum crește munca-n cîntec pentru țară —
Noi pace vrem și tu poți face mult
Ca soarele în pace să răsară!

V I A T A

Munții cușme albe poartă.
Ninge. Trenul urcă greu;
Pentru dig beton deșertă —
Curg vagoane-n șir mereu...

Parcă-i nuntă. Fie nuntă
Spre-asteptata bucurie;
Dar în inimi tot mai multă
Nerăbdare se înscrie.

George Demetru Pan

In ultimii ani pe
Intinsul regiunii
Ploiești s-au îndîl-
țat numeroase că-
mine culturale. U-
nul dintre acestea
este și cel din co-
muna Puchenii
Moșneni, construit
în cursul anului
trecut.

DEPUTATUL DIN ULIȚA MARE

CIUDATA ÎNTÎLNIRE LA O RĂS-
PÎNTIE. — Ne întorceam de la a-
dunarea obștească. Omul de ală-
turi, Cornel Dănuț, a fost propus pentru
a 4-a oară deputat în circa 20 Șard, raio-
nului Alba Iulia. Asta nu fiindcă a în-
trat așa, în obicei. Obștea se arată fără
îngăduință cu cei care și uită vorba.
Cu el e însă altceva. Ține mandatul cu
cinste de aproape 8 ani. Și după cît se
pare îi va fi incredințat din nou. Îi aud
glasul printre hurdăcături și sudalme
trimise animațului. Își povestește viața.
Aproape jumătate din ea s-a petrecut
în anii aceștia. (Din care se vede că e
un om tînăr).

E pustiu jur împrejur și liniște ne-
sfîrșită! Stratul de nea înăbușă și filfii-
tul păsării. În zare apare un punct miș-
cător, o șaretă. Cînd s-apropie, o față
spălăcită, fără expresie, aproape neome-
nească, cată pe sub pleoapele coborite
ca un vâl. S-a ivit ca o fantomă din nu-
stiu ce coltoane colbăite. E Erick Putin,
fost mic moșier localnic. Strunește te-
legarul și-i face loc cu respect silit de-
putatului. Cornel Dănuț, în trecere îl
priveste pe celălalt puțin cu sfidare. Îl
amintește, cum nu se poate mai bine,
pe Mateias Giscarul din poveste, în-
fruntîndu-și boierul. Odată, el, Erick,
era domn aici și mai mare în politică,
iar Cornel în fața lui își frămînta
clopul și nici nu ridica privirea. Fan-
toma a dispărut din ochi parcă înghi-

țită de neguri. A stat atît cît să amin-
tească de prăpastia dintre ce a fost și
ce este.

DEPUTATUL, ÎNȚIIA PILDĂ. — Le-
gea asta a scris-o viața. Și-n fie-
care zi o verifică. Pe Cornel îl
afli printre ctitorii primel întovărășiri
din comună. De atunci a trecut vreme.
Și tot de atunci s-au strîns dovezile care
arată că la întovărășire e mai bine pen-
tru om decît înghesuit, pe cine știe ce
coastă, între răzoare. Anul ăsta are la
îndemînă argumente proaspete. În
toamnă întovărășii din Șard au scos
cu 500 kile de porumb la hectar mai
mult ca individualii. De ce? Din o sută
de motive. Au avut mașini, sămînță
bună, sfat de agronom, într-ajutorare...
Una e cînd te desparte de om gardul
și alta cînd îi simți cotul. Îi mai ceri
sfatul, unealta, sau i le dai. Cîndva, de
cîte ori îi călca casa, Crevean cerca
să-l amutească cu o întelepiciune a
lui: „Măi, Cornele, așa-i că fîntina
din curte nu se ruină ca cea din u-
liță?” Dar asta a fost cîndva. Azi, Cre-
vean și Meteș și Trif și alții muncesc la
întovărășire cu același sirg ca-n ograda
lor. Sporul de recoltă se pare că a venit
să răsplătească taman acest lucru.

MAI LAMURIT DESPRE CUVINTELE
„SLUJITOR AL POPORULUI”. —
Un cămin cultural ca cel din Șard
nu s-ar fi putut ridica dacă nu ar fi
pus toți umărul. Au strîns banii, au
cumpărat materiale, au luat parte
la lucru. Cînd i-au chemat deputații să

pună umărul oamenii n-au pregetat. Așa
au ridicat și podul de pe coastă și cel
de la locul numit „Popa Vasile în Lab”.
Oamenii sînt săritori și solidari. Sau
amintind de niște vorbe spuse la in-
ceput se gîndesc acum și la soarta
„fîntinei din uliță”. Cu fiecare întîm-
plare ca asta, spiritul colectiv îl biruie
treptat dar pentru vece pe cel indivi-
dualist.

Cornel Dănuț are așadar o forță mare
la dispoziție. Dacă-i vreo treabă, se duce
la fiecare în parte, la cei din ulița mare:

— „Fraților, mline să veniți tăți”. Și
vin. E ascultat de cel 80 de oameni din
cea mai adîncă și nesilită convingere.
Iar el, deputatul acesta tînăr, îi ascultă
la rîndul lui pe fiecare în parte și pe
toți. Baciul Ionuț era supărat că i s-au
luat masculii de la grajd: „I-or dus la
abatoriu că nu mai „corespund”. Da,
alții în loc n-or mai adus. Trabăi să
pun scroafa-n ladă și s-o duc la vier
taman pînă la Ampoița?” Cei mai mulți
cer pari pentru vie. Ocolul silvic ra-
țional le-a repartizat o pădure tocmai la
30 km., unde ca un făcut, nu-s pari. Și
aici, e pădurea la o palmă. A ridicat
problemele în prima sesiune. Cînd
il văd ivindu-se, cei de la sfatul
comunei încep cu presupusul:
azi cu ce-o mai fi venit? Și nu
le e așteptarea în zadar: scoate din bu-
zunar, nițel mozolită, cererea lui Gli-
gore Marian. Omul a defrișat via, a
anunțat pe inginer, dar a rămas mai
departe încercat cu dările.

— Nepotolît mai e — observă preșe-
dintele. Așa-i. Tare nepotolît. Așa și
trebuie să fie.

JUDE, CÎND ȘI CÎND. — Deunăzi
a limpezit o ceartă de familie.
N-are toga și nici solemnitatea
Judecătorului, dar de ascultat îl ascultă
oamenii. Se duce acasă și cercetează
cauza. Văsălie Muntean a dat în tat-su,
Ion, om de 64 de ani. Cînd aude se în-
tristează și se posomorăște.

— „Auzi, să dai în tat-tu!” De ce?
Fiindcă a vrut să vîndă două vaci fără
voia celui tînăr. Va să zică pentru avut,
a trecut Văsălie peste ce-i mai sînt,
respectul pentru părinte. Cei doi nu sînt
nici întovărășii, nici colectivști. În co-
lectivă nu se întîmplă așa ceva,
nu se poate întîmpla. Apoi îi fu-
ge gîndul la casa lui. Aici, socru-
său Mihăilă duce tot greul gospo-
dăriei ca să-i lase lui timp mai
mult pentru obște. La doi pași de locul
ăsta, unde fiul dă în tată, domnește o-
menia și frumusețea în raporturi. Nu i
e greu să-i împace și-l face pe cel tî-
năr să ceară iertare. Apoi trece, ca să
spunem așa, la cauza economică a gil-
cevei. Era și tocmai bună de amintit.

— De ce ai de la colectivă nu s-or
fi certînd pentru avut? Și discuția se
poartă asupra legăturilor noi dintre o-
ameni, în muncă și-n viață, asupra dem-
nității și respectului...

Se întoarce seara tîrziu după o zi de
umbrel. Își scoate bocancii plîni de
glod și-i așază lingă alte patru perechi,
porția de încălțări pe un an. Unul l-a
întrebat odată într-o doară: „Mă, ce
tot umbli, că nu te plăti nime”. O sută,
o mie de deputați ca el ar răspunde, că
tot ce văd că se înalță lingă ei și prin
ei, și schimbă viața oamenilor, e un fel
de plată pe care nu o schimbi cu tot
aurul.

T. Virgil

DE PRIN SATE ADUNATE

DIN EXPERIENȚA MEA DE STUPAR

Mă ocup cu creșterea albinelor încă din copilărie. Primele familii pe care le-am crescut le-am prins prin scorburile copacilor din pădurile care înconjurau comuna noastră. Când am avut câțiva stupi am început să-l sistematizez. M-am ocupat astfel cu stupii personali până în 1950. În 1951 am înființat pe lângă U.R.C.C. Aleșd o secție apicolă compusă din 78 de familii.

Experiența mea de stupar, cunoștințele dobândite din cărți și reviste m-au ajutat să realizez în 1953 o producție mare și să ajung fruntaș pe regiune. Din cărțile pe care le citisem am aflat că folosirea mătcilor ajutătoare sporește producția de miere. De aceea, începând din 1954, am aplicat și eu această metodă. Pentru aceasta am început să cresc măci. În anul 1954 am format 17 nuclee pe lângă stupii de

bază. S-a întâmplat însă că în anul următor, din cauza stropitului pomilor în timpul înfloririi cu soluție „Lindan”, să mi se distrugă 24 de familii productive. Din acest motiv nu mi-am putut realiza planul. Nu m-am dat bătut și în vara anului 1956 am format din nou 24 de nuclee provenite din stupii recoltați. Am folosit mătcile ajutătoare pentru sporirea și întărirea familiilor de bază în preajma sezonelor de cules de la salcîm, și am depășit astfel planul cu 107%.

Mătcile ajutătoare au iernat pe cite 4—5—6 rame supra-puse, cite două într-un cat deasupra familiilor de bază. La fel am procedat la stupii orizontali unde mătcile au iernat între două familii de bază. Am asigurat astfel, căldura îndestulătoare pentru reducerea consumului de miere în timpul iernii și pentru dezvoltarea rapidă în primăvară. La ieșirea din iarnă am re-

partizat mătcile ajutătoare la toate familiile de bază, care aveau măci bătrîne sau puțin proflifice. Familiile de bază au fost stimulate cu cite 1 kg. sirop, și cu miere în ramă, puțin descăpăcită, după metoda sovietică a lui Bilnov. În zilele când albinele nu au putut zbura li s-a dat apă călduță. Pentru păstrarea căldurii în stup am pus sub slă, direct peste rame, hirtie înmulțată în parafină.

După două zile de la sosirea la salcîm, cînd albinele au făcut recunoașterea temelnică, am imputernicit familiile de bază. Pentru a preveni frigurile roitului, de la fiecare stup cu două măci, am scos matca familiei de bază cu tot cuibul, lăsînd numai 2—3 rame cu puieti înspre ieșire. Albinele zburătoare de la ambele măci s-au înconolat alături de matca tinăra care de altfel avea 4—5 rame cu puieti. Astfel, spațiul care a fost ocupat pentru pul de către familia de bază a fost folosit ca magazie de miere la familia unificată. Familia cu albine zburătoare, modificată, a construit un număr mare de faguri artificiali și a folosit puținul timp prielnic pentru umplerea tuturor ramelor cu miere.

Același procedeu l-am folosit și în sezonul de vară. Mătcile familiilor de bază au fost introduse cite două separat într-un stup orizontal pe cite 5—7 rame. Timp de patru zile au fost adăpate cu sirop subțire. Apoi, familiile și-au început activitatea ajungînd la sfîrșitul sezonului în puterea unui roi artificial bun. La sosirea la fineața de munte am procedat la fel ca la salcîm, retrăgînd în nucleu matca mai slabă cu 4 rame. Ambele măci au fost schimbate în cursul verii cu măci tinere, provenite de la stupul recordist.

Această metodă am folosit-o și în anul 1957. Ca urmare, am obținut de la 51 de familii de bază:

1400 kg. de miere (29,75 kg. de fiecare);

32,3 kg. de ceară (0,663 kg. pe fiecare stup);

12 familii noi cu cite 10 rame;

57 bucăți de măci ajutătoare (nuclee) cu cite 5—6 rame și 300 bucăți de rame noi din faguri artificiali.

Familiiile au avut în medie 22,90 kg. de miere cu care au intrat în iarnă. Deci producția totală de miere a fost de 3.411 kg.

Maestru stupar
Mihai Arva
Centrocoop Aleșd
Reg. Oradea

Nu l-am auzit lăudîndu-se niciodată pe Ion Delibaș din Cojușca. A intrat în gospodăria colectivă fără vîlvă, fără zbucium, firesc și hotărît. Hotărît să-și vadă de muncă, să-și îndestuleze și el odată pentru todeauna casa.

Despre el n-au scris ziarele, nu s-a vorbit la radio, nu l-a apărut chipul fotografiat pe nicăieri. Ion Delibaș, colectivist din Cojușca, a muncit singur. Copiii is prea mici și femeia trebuie să-i ajute să se salte în viață. Și iată că el, nevoiașul intrat în gospodăria colectivă cu trei poane de pămînt, a izbutit în sfîrșit să-și umple podul, porumbarul și grajdul...

Din anul acesta, în casa lui Delibaș din Cojușca bunăstarea începe să prindă cheag: omul a primit de la gospodărie 3680 kg. de grîu, 3000 kg. porumb, 1388 kg. de floarea soarelui, 60 kg. de brînză, bani și alte produse... Nu-i mult. Dar nici puțin nu este, dacă stăm să ne gîndim la vecinul său, Mihai Avornicesii, gospodar harnic, pnceput în muncile agricole, cu doi cai, un plug, cu 10 pogoane de pămînt, 10 oi, care după ce tot anul s-a spetit și a tras la cîmp locală cu vitele, cu ce s-a ales? 2400 kg. de grîu, cam

tot alita porumb și nici un dram de brînză pentru iarnă.

Pe Avornicesii îl tot bat gîndurile. Îl vîd adesea călînd pe furis la curtea gospodăriei unde oamenii și-acum, iarna, au alîtea de făcut, îl simt c-ar vrea să intre, să se hotărască, să se alăture vieții acesteia noi care crește aici în ochii lui, lîngă sulletul lui, pradă îndoielilor. Dar încă nu îndrăznește. Va rămîne încă pe de lături? Poate că nu va trece mult și colectivii îl vor avea în mijlocul lor...

Asemenea lui este și Ion Bănărescu, fără individual cu două hectare din Rădăuși Prut, care s-a ales după un an de muncă doar cu 900 kg. de grîu și 1,200 kg. porumb.

Consăteanul său, Achiel Constantin, care era mereu nevoiaș a primit acum de la gospodăria colectivă pentru hrînicia lui, 6.406 kg. de grîu, 3.176 kg. de porumb, 1.804 kg. de floarea soarelui, brînză, pielicele de căciulă, de cojoc, bani, zarzavaturi, lapte, fîn și cite încă!

Exemplul lui este grăitor pentru toți cei care încă mai șovăie și stau deoparte.

V. Turea
corespondent

AUREL BUTNARU „Portret de colectivist“ (pictură)

LAMPA

(In satele electrificate)

Silită ești de pămîntene fapte

Pe veci să-ți mistui sîmburul de foc;

În jurul tău n-or mai sălta în joc

Ca n alte vremuri fluturii de noapte.

N-o mai veni în fiecare seară

Bunica să te facă să zîmbești

Ca raza ta umilă, prin ferestre

Să pîlpeie rotundă și ușoară.

Și va uita năstrugnică nepoată

Să-ți ștergă bruma fumului gălbui

Și vei rămîne atîrnată-n cui

Cu funul amintirilor de-alt' dată.

În raza ta, de-acum or mai șede

Ai casei toți în nopțile de clacă?

Va mai veni, — mai mare ca să-ți faci

Lumina mică, mîna mea cîndva?

Doar ne-ai slujit din vreme de nepătruns

Eternă vinovată fără vină.

Ești vinovată oare că lumină

Ne-ai dăruit și nu ne-ai fost deajuns?

Acuma becul arde ca o stea

În locul tău pentru întia oară

Iar tu-ai rămas așa... pensionară

Ca și bătrîna care te-aprîndea..

Rusa în Mureșanu

Posta REDACTIEI

INTREBARE: Cum sint organizate asociațiile de grădinari și ce avantaje în plus au ele față de contractanții individuali?

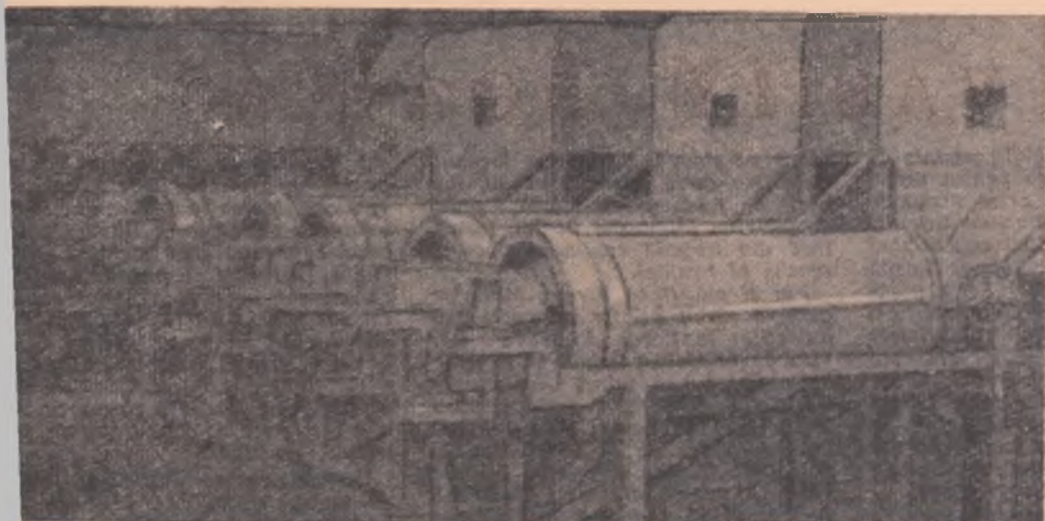
RĂSPUNS: Asociațiile sint și în ramura grădinăritului o formă simplă de cooperare. Ele creează producătorilor ce s-au asociat avantajul folosirii mai potrivite a pămîntului, a utilajelor etc., asigurînd totodată posibilitatea unei mai bune într-ajutorări în muncă. În asociație pămîntul și utilajele rămîn proprietate individuală.

Iată bunăoară cum este organizată asociația de grădinari din comuna Pecineaga, raionul Măcin, regiunea Galați. În anul agricol trecut asociația cuprindea 100 de legumicultori și își avea grădina într-o singură tarla. În adunarea generală ținută la înființarea asociației, cînd a fost ales președintele și secretarul, s-a hotărît și felul cum va fi organizată munca. Așa, de pildă, s-a stabilit că arătura adîncă de toamnă să fie făcută de S.M.T., fiecare asociat urmînd să plătească cît îi revenea în raport cu lotul de grădină avut în asociație; canalele de irigare să fie săpate în comun; de asemenea, răsadnițele să fie tot comune. Restul lucrărilor urmau să fie făcute individual, cu condiția ca ele să fie de calitate și executate la timp. Asociații au încheiat contract cu organizația comercială locală „Aprozar”. Pe baza acestui contract ei au putut închiria de la S.M.T. motorul și pompa necesare pentru irigare grădinii. Au fost ajutați să cumpere la vreme sămînța,

materialele și îngrășămintele chimice necesare (superfosfat, azotat de amoniu etc.).

Legumicultorii din Pecineaga au fost mulțumiți de rezultatele avute în asociație. Ei au fost scutiți să mai cheltuiască bani pentru cumpărarea motorului și a pompei, sau să plătească chirii costisitoare grădinarilor particulari posesori de astfel de utilaje; materialul pentru răsadnițe a putut fi folosit mai gospodărește. Fiind în asociație, ei au avut posibilitatea să aplice metode agrotehnice avansate (arătura adîncă făcută cu plugul tras de tractor, folosirea superfosfatului și azotatului de amoniu, executarea tuturor lucrărilor de întreținere a culturilor etc.) Sau bunăoară atunci cînd grădina a fost atacată de mană, stropitul plantelor s-a putut face mai repede, fapt care a salvat grădina de pagube. Legumicultorii s-au putut într-ajutoră mult mai bine la praștele și la recoltat, reușind în felul acesta să obțină producții mai bune de legume și zarzavat și să le valorifice în condiții mulțumitoare.

În țară se desfășoară în prezent acțiunea de încheiere a contractelor pentru legume și zarzavat. Este după cum am văzut în interesul fiecărui grădinar să încheie contract cu organele comerciale de stat sau cooperatiste, pentru obținerea unei producții mari la hectar, pentru valorificarea ei la un preț bun și sigur, contribuind totodată la mai buna aprovizionare a orașelor cu produse agroalimentare.

În fiecare an, industria noastră socialistă trimite agriculturii noi și noi mașini și utilaje. ÎN FOTOGRAFIE: un selector de mare capacitate, construit de fabrica „Tehnometal” din Timișoara. Selectorul are o capacitate de 4.000 kg. semințe pe oră. Prima serie de 20 de selectoare i plecat spre destinație.

Nu vom uita niciodată

...INCEPUTUL ANULUI 1933. Șomajul era în floare. Imperialiștii străini acaparaseră aproape întreaga economie a României. Experții acestora făceau tot felul de „calcul” pentru ca urmările crizei să nu influențeze asupra câștigurilor lor. Curbele de sacrificiu, introduse de monopolii și aprobate de guvernul român aservit acestor monopolii, impuneau concedierea a 30 la sută din salariați, scăderea salariului celor rămași în câmpul muncii cu 60 la sută și altele.

Nivelul de trai al clasei muncitoare scăzuse considerabil. Salariul unui muncitor în 1933 era pe jumătate față de cel din 1929. Impozitele creșteau mereu. Se înteleau amenzi, exploatarea devenea din ce în ce mai crincenă. Apoi au început concedierile în masă. Din 1929 și până în 1933 numărul șomerilor a crescut de cinci ori. Nici țărâna săracă nu avea o soartă mai bună.

Partidul Comunist Român a fost singura forță politică care s-a ridicat atunci împotriva cauzelor care determinau situația grea a muncitorilor și țărănilor. La conferința cefeștilor din martie 1932, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a fost ales secretar al comitetului de acțiune, iar la plenara C.C. al P.C.R. din aprilie și octombrie 1932 partidul și-a concentrat toate forțele sale spre organizarea și mobilizarea la luptă a cefeștilor.

Așa a început lupta cefeștilor de la Grivița. Mă număram printre miile de demonstrați și participanți la acțiunile inițiate de partid.

...Era în ziua de 2 februarie. La chemarea partidului, cefeștii au declarat grevă, au încetat lucrul și s-au adunat în fața administrației revendicând sporirea salariilor, încetarea curbei de sacrificiu, primirea sporului de alocație și chirie, ziua de lucru de 8 ore etc. Guvernul burghezo-moșieresc (național-țărănesc) în frunte cu Vaida Voevod, a acceptat o parte din revendicări, încercând astfel o manevră viclenă menită să-i dea răgaz să pregătească și să folosească forța armată pentru înăbușirea mișcării cefeștilor. Dar numai la cleva zile după 2 februarie, călăul Vaida a cerut în parlament votarea stării de asediu, arestarea conducătorilor comuniști, dizolvarea organizațiilor muncitorești, sigilarea sediilor acestora, interzicerea ziarelor muncitorești și respingerea revendicărilor acordate.

Când în dimineața zilei de 15 februarie muncitorii de la Grivița au aflat de arestarea conducătorilor lor, ei s-au ridicat toți ca unul.

Parcă văd ca acum... O dimineață senină și geroasă. Venisem de dimineață la lucru și ne îndreptam cu sculele în spate către atelier. Aveam alături pe Nedelcu, Carianopol, Bella și alții. Deodată auzim zarvă mare în tot complexul cefeștilor. Se băteau tampoanele vagoanelor, oamenii se strigau pe nume, grupurile de muncitori se strângeau agitate. În fruntea unui grup din apropiere se afla bătrânul luptător Vasile Bigu. La un alt grup îl zăream pe Scripnic. Pe dată grupul nostru s-a unit cu celelalte. Inginerul Virgil Ionescu, ofițer de serviciu, căuta cu orice preț să împiedice acțiunea, alergând de colo-colo, spumegând de minie. Fără a ține seama de el, muncitorii s-au îndreptat către administrație. Ne-am strâns pe linia podului rulant de la atelierul vagoane-marfă (A.V.M. — cum se spunea pe atunci). Apoi ne-am îndreptat către hala de vagoane-clasă pentru a mobiliza și pe muncitorii de aici la acțiune. Împreună ne-am îndreptat spre platoul din fața administrației, unde astăzi este piatra comemorativă ridicată în memoria celor căzuți în februarie 1933. Nu peste mult timp au pornit la acțiune și lucrătorii de la atelierul de locomotive. Astfel, peste 7.000 de cefești au declarat grevă. Sirena a pornit să sune aprig, chemând la luptă proletariatul. Acum greva avea un caracter politic. Muncitorii cereau eliberarea arestaților, strigau în cor, „Jos teroarea”, „Jos starea de asediu”, „Jos războiul antisovietic”, „Trăiască Partidul Comunist Român”.

În semn de solidaritate cu lupta cefeștilor de la Grivița, muncitorii de toate categoriile din Capitală li s-au alăturat, ocupând Calea Griviței și stră-

zile laterale începând de la Podul Grant și până la Podul Constanța. Muncitorii Capitalei au adus cefeștilor alimente. Către seară au început împuscăturile pe stradă. Populația a fost împrăștiată, iar poliția și armata au ocupat poziții în apropierea muncitorilor, pregătindu-se de atac.

Greva a durat toată ziua de 15 și noaptea, până în dimineața zilei de 16 februarie, la ora 6. Atunci a venit prefectul poliției Capitalei, care a strigat în gura mare: „Dacă în 5 minute nu părăsiți atelierul, înfund spitalul cu voi”. Muncitorii nu s-au lăsat intimidați ci au ripostat cu dizene. Căldul a recurs atunci la cea mai mirșavă acțiune, ordonând armatei să tragă. Mulți ostași au refuzat să tragă: „Avem părinți și frați aici la Grivița, nu putem trage în ei”. Aceasta a făcut ca armata să fie înlocuită cu jandarmi și elevi ai școlii de grăniceri. Trompeții au sunat atacul. Puștile și mitralierele ucigașe au slobozit focul în plin, făcând să curgă sîngele muncitorilor cefești. Au fost sute de morți și răniți.

Greva a fost înăbușită. Mulți muncitori au fost arestați. După două luni de schingiuire, conducătorii grevei au fost condamnați la ani grei de închisoare.

Cu toată starea de asediu și cu toată prigoana, comisia locală a „ajutorului roșu” a lansat o chemare prin care mobiliza muncitorimea să lupte împotriva arestării ne dreptă a conducătorilor săi. La București cit și la Craiova, unde s-a judecat după aceea procesul, sute de muncitori au fost alături de conducătorii lor dragi.

...Sînt vii și astăzi în inima și mintea mea clipele acelei februarie 1933, care au înscris pagini de glorie nepieritoare în istoria luptelor poporului muncitor pentru libertate și progres social.

Singele muncitorilor de la Grivița nu a curs zadarnic. Reacțiunea n-a reușit să împiedice ca aceste lupte să devină pe o perioadă de timp un zăgaz puternic în calea fascizării țării și a războiului de război. Luptele de la Grivița au avut larg răsunet și pe plan internațional, ele constituind prima puternică ripostă de masă din Europa, în calea instaurării hitlerismului în Germania.

A trecut un sfert de veac de atunci. O parte din cei care au luptat pentru izbînda dreptății n-au mai apucat să trăiască bucuria triumfului. Ei au căzut eroic pentru cauza poporului muncitor. Pilda lor ne însușește astăzi în lupta pentru construirea socialismului, pentru înflorirea patriei noastre pe care ei au iubit-o și pentru care și-au jertfit viața.

Matei Dima

FEBRUARIE 1933

REZOLUȚIE

Asupra situației a muncii de pregătire, și conducerea luptelor C.F.R., Mine și laborată de conferința din aceste ramuri industriale

Criza capitalistă întreagă merge adîncindu-se ca stabilizarea ei să se sfîrșit. Șomajul în proporie mai mare, salariile micșorează fără întrerupere mult sub nivelul minimistență. În legătura cu se în ce mai crescîndă a cîteora, radicalizarea un tempo accelerat. Grevele mai dese și mai puternice, mobilizînd zeci și de muncitori. Grevele din Franța, grevele din veile generale din Spania

Fragment din Rezoluția Conferinței industriale C.F.R., Mine și E

gru, încasate produsul timbrului în marea masă

Față de toate radelegile ale asuprești, masele noastre n-au sta Au avut loc nunifestații, culmina cefeștilor de tea acestor eroic riosul Partid Comunist organizat muncii la lupta bună, împotriva

Puternicile lupte cefeștilor și pe reprezentat o pilroism proletar p reselor maselor cucerirea libertății Aceste lupte au mondial, după f lui în Germania fâșișă, prima m de masă din Eu varășul Chivu tru clasa muncă ganizare care a conducerea P prin aplicarea c secvență a învățurii marxist-leniste, a experier bogate a eroic Partid Comunist Uniunii Soviet lupta împotr burgheziei poate dusă cu succes. au demonstrat Partidul Comu este apărătorul tereselor de zi zi ale clasei m citoare, organiza rul luptei muncitorilor pentru o ță mai bună.

VASILE ROAITĂ

Istoria marilor bătălii purtate de clasa muncitoare pentru dreptate socială ne oferă nenumărate chipuri de luptători-martiri, ale căror vieți s-au depănat sub semnul virtuților celor mai alese. Vasile Roaită, erou al Griviței Roșii, a intrat în galeria acestor luptători la o vîrstă cînd inima însușește primele versuri de dragoste și își grăbește bătăliile în pragul primăverii. Citim biografia lui Vasile Roaită și ne înțiorăm de înălțătura lui jertfă, în timp ce sufletul ni se inundă de ură împotriva călăilor care l-au asasinat, fără să-i poată trînge trupul.

Vasile Roaită a fost înainte de toate o voință neînduplecată, o lăptură făcută să înfrunte loviturile soartei și să le biruie. A fost o lăptură protestatară. Rareori viața a co-

pleșit pe cineva, de la bun început, cu altele grele necazuri. Tatăl, doborât de tuberculoză. Mama, ucisă de istovire. El, Vasile Roaită, rămas, încă din fragedă copilărie, singurul reazim al familiei.

I-ar fi plăcut să învețe. Minte ageră, a răzbit printre odraslele Imbuibaților la liceul „St. Sava”. Dar visul învățăturii a trebuit să se spulbere. Orfanul a intrat ucenic. În C.F.R., la Atelier, a sorbit pentru prima oară un cuvînt cald, plin de înțelegere. Nu de la șefi, ci de la muncitori. Tătuș și prieten l-a devenit Uniunea Tineretului Comunist. A început să sîdească în rîndurile tovarășilor săi cuvîntul de luptă al partidului.

Măsurile disciplinare luate împotriva sa nu l-au intimidat. S-a ridi-

cat întotdeauna cu energie sporită pentru a protesta împotriva sa volniciei. Marea înclăstare din 15-februarie l-a găsit în fruntea ucizilor care alcătuiau pichetul de sirenă. Au șuierat gloanțe, pliu au mușcat în ținte vii, dar protul lui Vasile Roaită, strigătul chemare la luptă, s-a prelungit hăulit și sirenei. Dincolo de moșfirtecat de plumbi și baionete, cistul Vasile Roaită a rămas cu nile înclăstare de lanțul sirenei, testînd, acuzînd...

Un vis avușese Vasile: să înv să învețe carte. Azi, cînd ne pîrtășim din lumina slovelor, a stă pîne a minții, cînd ne putem gădui visurile cele mai îndrăz îi păstrăm, neînfricatului erou V Roaită, o amintire vie, neștearsă

UN SFERT DE VEAC DILE LUPTA ALE CEFERISTILOR SI PETROLISTILOR

1958
FEBRUARIE
1930

POVESTE DIN ULIȚA NOASTRĂ

de Cicerone Theodorescu

Vă spun — de pe ulița noastră
Țin minte... Sînt treizeci de ani.
...E-o fată. Se joacă-n fereastră.
E-o casă. De oameni sărmani.

Țin minte... Aici lingă curte
Trăgea o mașină mereu.
— „Copoi!”... Cu șoaptele scurte,
Cu pasul de pîndă și greu.

Vinează pe tata, firește!
Pe mama, ascunsă-n vecini...
...Fetița din ulița crește
Sub pînda acestor streini.

E mică. Nu știe ce-i viața.
Se uită și nu zice pîs.
Se ntoarce spre soare cu fața...
Dă n mugure, cald, un suris.

Și-i duse — pe mama, pe tata...
De unde să știe-n ce loc?
...E-n grija vecinilor fata,
Tovarășă noastră de joc.

Privind pe sub gene, din joacă,
Ea crește cu ochii atenți:
— Și azi percheziți-or să facă?
Și miine or să vină agenți?

Cînd lumea aude motorul,
Scrîșnește, ca frînele-n roți...
Iși lasă, ferestrele, storul...
...Și noapte, și pîndă, e-n toți.

★

Trec, astăzi, pe ulița noastră...
Mă uit — un tablou amintit:
...Băiatul ce zburdă-n fereastră
Ii seamnă fetei, leit!

In soare se-ntoarce cu fața
Privind, pe sub gene, spre drum:
Așteaptă să l ia, dimineața,
Mașina — la creșă, acum.

Ce zgîlție caroseria?
...Șoferul nu spune nici pîs:
Ii joacă în ochi bucuria
Că saltă, mașina, de ris...

In hohot pufnește motorul,
In tundebe repezi de roți...
Iși naltă ferestrele storul...
Și soare, și viață, e-n toți!

De chiot mașina e plină,
De risul atîtor copii.
— „Or ți-e de mirare, vecină?”
— „Vecine, copil să tot fii!”

Aspect din zilele lui februarie 1933. Demonstrația de protest a muncitorilor petroliști din Ploești pentru eliberarea delegaților areștați. (Desen apărut în presa vremii)

LA PLOEȘTI ACUM 25 DE ANI...

La rafinăria „Astra Română”, unde am lucrat, frământările muncitorilor începuseră cu mult timp înainte de anul 1933.

Exploatarea era cruntă; între salariile muncitorilor și ale celor din conducerea întreprinderii erau diferențe foarte mari. De exemplu, directorul Buss, avea 480.000 lei pe lună, iar inginerul șef al secției B. în care se făcea distilația primară — avea 360.000 lei. Inginerii români, care aveau de multe ori o pregătire chiar mai bună decît cei străini, aveau salarii între 3.000 și 8.000 lei; cu mici excepții ajungeau la 10 sau 20.000 lei. Un muncitor necalificat avea maximum 1.500 lei, iar unul calificat, între 3.000—5.000.

Concomitent, în fabrică, se discuta că vor fi reduceri mari de salarii, că o serie de muncitori vor fi concediați.

Erau deci contradicții izbitoare, care ne făceau pe noi să ne înarmăm și să acționăm.

Încă din anul 1932 s-a format, la noi, sub conducerea organiza-

ției de partid, un comitet de acțiune din care am făcut parte și eu.

Aproape zilnic, în fața birourilor direcției aveau loc manifestații ale muncitorilor pentru a sili pe patroni să accepte revendicările expuse în memoriu. Moîsescu, administratorul delegat, spunea mereu să avem răbdare, că direcția generală de la București va aproba memoriul.

În privința tratativelor prin Inspectoratul Muncii, aproape toți muncitorii știau că prin această metodă nu vom avea rezultate bune și că vom reuși să ne câștigăm revendicările numai printr-o luptă hotărîtă în fabrică. De aceea, am trecut la tratative directe între delegații noștri și direcția fabricii.

Direcția fabricii văzînd că aceste tratative se duc sub presiunea muncitorilor, a chemat în ajutor poliția și, mai tîrziu, armata.

Îmi aduc aminte de ziua aceea, cînd muncitorii au fost mobilizați în fața birourilor pentru a sili direcția să înceteze cu concedierile. La un moment dat polițiștii, înșirați pe două rînduri, au scos pistoalele și au tras în aer. La aceasta muncitorii au răspuns printr-un „bombardament” de pietre și vase, în care aveau mîncare: fasole, mămăligă și altele. Polițiștii au rupt-o la fugă.

A venit și armata. Îmi aduc aminte că la tratativele cu armata cîțiva tovarăși au prevenit conducerea că dacă armata nu părăsește fabrica, delegații nu vor mai răspunde de ceea ce se va întîmpla... Atunci, am văzut într-adevăr puterea de organizare și disciplină de care au dat dovadă muncitorii petroliști: organizarea pichetelor de grevă pe fabrică, organizarea de diferite grupe de pază, ocuparea uzinei electrice, ocuparea centralei telefonice.

În același timp muncitorii aveau grijă să nu pătrundă dinafară anumite elemente fără căpătii, care să se dedea la jafuri și alte stricăciuni ce ar fi putut să se pună după aceea în spatele muncitorilor. Noi ne consideram muncitori disciplinați care luptă în mod organizat pentru satisfacerea revendicărilor.

Cu ocazia manifestațiilor din fața birourilor conducerii întreprinderii am cunoscut o serie întregă de muncitori, foarte buni agitatori. Era organizată o permanentă agitație în ateliere și în mijlocul manifestațiilor. Deși era timp de iarnă, muncitorii au stat totuși pe poziție pînă seara tîrziu, ca să susțină lupta pe care delegații lor o duceau prin tratativele cu direcția. Datorită spiritului de solidaritate, dirzeniei muncitorilor și îndrumărilor partidului, direcția a fost silită să cedeze...

Nu voi uita niciodată ziua aceea

de 1 februarie, cînd în urma arestării delegaților de la „Romino-Americană”, oamenii muncii ploeșteni s-au ridicat la luptă directă împotriva autorităților.

La sunetele sirenelor, toți muncitorii, incolonați, au pornit spre centrul orașului.

Coloana noastră s-a întîlnit pe parcurs cu muncitorii de la „Standard”, iar în centru cu coloanele care veneau de la „Romino-Americană”. A fost o zi de luptă înăfătoare. Am reușit să asediem chestura, păzită de toate forțele de care dispunea: poliția, siguranța, jandarmeria, armata. Am înaintat pas cu pas, împingînd cordonale de ostași. Cînd autoritățile au încercat să rupă rîndurile noastre cu un escadron de cavalerie, un grup de muncitori tineri, printre care eram și eu, a intrat în curtea școlii normale, a apucat de acolo lemne și a început să lovească în cal. Aceștia s-au ridicat în două picioare, producînd o mare învîlmășeală și împiedicînd atacul.

În fața acestei lupte hotărîte, autoritățile au cedat și au procedat la liberarea delegaților care, cu mare alai au fost duși pe umeri și puși pe postamentul Statuii Libertății. S-au ținut cu acea ocazie cuvîntări de neuit.

După acel mare miting, muncitorii nu s-au răspîndit, ci s-au incolonat, și, în cîntecul Internaționalei au parcurs cele mai importante străzi din Ploești spre primărie, unde din nou a avut loc un miting.

Lupta s-a soldat și cu răniți. Am avut un tovarăș străpuns cu baioneta.

După aceste lupte glorioase, ne-am omenit într-o bună dimineață, cînd ne-am dus în fabrică, că aceasta era ocupată de armata venită și din orașele Buzău, Brașov și Tîrgoviște. Aceasta a fost în 13 februarie.

S-au postat mitraliere în fiecare colț al fabricii: în fața atelierelor, a instalațiilor mai mari etc. Într-o zi, colonelul Zagoriș, comandantul regimentului 32, ne-a adunat în grupuri mici în fața porții principale și ne-a ținut un discurs, în care ne-a spus „să ne băgăm mințile în cap”. Ne-a impus să lucrăm fiecare la bancul respectiv, să nu umblăm în grupuri prin fabrică. În ateliere au fost introduși agenți de siguranță și militari, care ne păzeau cu pușca la spate. ...Toate aceste măsuri n-au putut înăbuși, însă, spiritul de luptă al clasei noastre muncitoare. Sub conducerea partidului, noi am izbindit. Devenit stăpîn pe soarta sa, poporul nostru construiește astăzi cu succes socialismul, dînd astfel o strălucită împlinire a năzuințelor care i-au însuflețit pe luptătorii din trecut.

Ion Țibuleac

februarie 1933. — Răspunzînd chemării partidului, mii de muncitori din Capitală au venit în atelierelor „Grivița” spre a-și manifesta solidaritatea cu lupta ceferiștilor.

110 de la apariția MANIFESTULUI PARTIDULUI ANILOR COMUNIST

limbile daneză și poloneză. În englezește „Manifestul” a fost publicat pentru prima oară la Londra în 1850, iar în rusește la Geneva în 1863. Au urmat numeroase ediții și reeditări în majoritatea limbilor de pe glob, „Manifestul” devenind călăuză mișcării proletare din diferite țări.

În românește, „Manifestul Partidului Comunist” a fost editat pentru prima dată în 1892, la Stabilimentul Grafic „Miron Costin” din Iași, în traducerea lui Panait Mușoiu, după un text francez; prefățele au fost luate din ediția a IV-a germană au-

torizată, după care s-a făcut și verificarea întregii traduceri.

În prefăța acestei ediții, Panait Mușoiu menționa că Manifestul „cuprinde în rezumat întreg socialismul modern” (prin socialismul modern înțelegând socialismul științific) și recomanda studierea lui.

„Manifestul Partidului Comunist” cuprinde, într-un volum foarte restrâns, o scriere de importanță teoretică și istorică considerabilă. „Manifestul” a jucat un rol deosebit în dezvoltarea mișcării muncitorești internaționale și nu există țară din lume unde să nu fie cunoscut și răspândit. Marea sa valoare constă în aceea că principiile pe care le conține și-au păstrat în linii generale, de-a lungul istoriei, întreaga lor justețe. Bineînțeles că aplicarea acestor principii depinde — după cum spune „Manifestul” înșiși — de împrejurările istorice concrete.

Din cele expuse la începutul „Manifestului Partidului Comunist” se desprind două lucruri esențiale: pe o parte, la data apariției „Manifestului” puterile europene recunoșteau comunismul ca o forță și luptau împotriva lui prin toate mijloacele; pe de altă parte, era necesar ca comuniștii să înfățișeze lumii întregi concepțiile, scopul și năzuințele lor. Acest lucru s-a făcut în „Manifestul Partidului Comunist” care cuprinde alături de teoria comunismului științific, cit și chemarea către muncitorii din toate țările de a se organiza într-un partid politic și de a duce o luptă unită pentru răsturnarea capitalismului.

„Manifestul” arată că dezvoltarea societății merge de la o formă inferioară a orânduirii sociale la o nouă formă, superioară, și demonstrează pierirea inevitabilă a orânduirii capitaliste și înlocuirea ei prin societatea socialistă. Dar această înlocuire a unei orânduirii sociale cu alta nu se face de la sine, ci în cursul luptei de clasă, care capătă o formă deosebit de puternică în timpul revoluției.

Marx și Engels au văzut încă din 1848 rolul istoric al proletariatului. Ei au arătat că o dată cu dezvoltarea burgheziei, a capitalului, are loc și dezvoltarea proletariatului, clasa muncitorilor moderni, ce își strânge tot mai mult rîndurile în lupta pentru doborîrea burgheziei și cucerirea puterii politice. Un rol hotărîtor în această luptă revine comuniștilor, care formează „partea cea mai hotărîită a partidelor muncitorești din toate țările, partea care împinge mereu înainte; din punct de vedere teoretic, față de restul masei proletariatului, ei au avantajul de a înțelege limpede condițiile, mersul și rezultatele generale ale mișcării proletare”.

Totodată, Marx și Engels au arătat necesitatea desființării proprietății private asupra mijloacelor de producție și au înfățișat proletariatul ca singura clasă consecvent revoluționară, în jurul căreia trebuia să se grupeze toate forțele progresiste. „Manifestul” face o critică nimicitoare ideilor și teoriilor care cauză să frîneze dezvoltarea mișcării muncitorești și vorbește despre sarcinile și tactica de luptă a comuniștilor.

„Manifestul Partidului Comunist” se termină cu chemarea de luptă „Proletari din toate țările uniți-vă”, prin care se ilustrează cu claritate caracterul internațional al luptei pentru eliberarea de sub exploatarea capitalistă.

Ideile „Manifestului Partidului Comunist” s-au răspândit în întreaga lume și au devenit programul comun de luptă al sutelor de milioane de muncitori.

E. Macsudovici

Bogdan Petriceicu Hasdeu

În urmă cu 120 de ani s-a născut la Cristinești Hotinului, Bogdan Petriceicu Hasdeu. Anii copilăriei i-au fost încințați de poveștile spuse de tatăl său, povești în care se slăvea gloriosul trecut al Moldovei și care i-au insuflat dragoste pentru istoria poporului român.

Există în viața oricărui om ani care își lasă o puternică pecete. Pentru tinărul Hasdeu, anii 1852—1854, cînd a studiat la universitatea din Harkov, au constituit un prilej de a cunoaște ideile democrat-revoluționare ruse. Întors în țară, în 1857, pășeste pe drumul deschis de revoluția de la 1848. Patriot înflăcărat, pătruns de idei progresiste, Hasdeu este în mod firesc adept al Unirii Principatelor și un dușman înversunat al nedreptăților sociale. Prin activitatea sa publicistică, demască politica reacționară a claselor exploatare. El a scos mai multe reviste printre care: „Traian”, „Revista nouă”, „Aghiuză” și „Satyrul”.

Numele lui Hasdeu a trecut hotarele țării, cîștigîndu-și o binemeritată prețuire, fapt confirmat prin alegerea sa ca membru al Academiei de Științe din Petersburg și al Societății Lingvistice din Paris. Activitatea sa prodigioasă s-a desfășurat atît pe tărîmul literaturii, cit și al istoriei și filologiei unde a lăsat studii de seamă.

Printre piesele sale de teatru se remarcă „Răzvan și Vidra”, dramă ce cuprinde o seamă de idei sociale progresiste. Alegînd ca erou pe Răzvan, țigan dezrobit, ajuns domn al țării, Hasdeu înfierează prejudecățile rasiale. De asemenea, autorul, contopindu-și sentimentele cu cele ale poporului, își afirmă ura împotriva boierilor, care exploatează sîngeros munca țaranului.

Alături de alte scrieri ale lui B. P. Hasdeu, această piesă a străbătut decenii și o aflăm astăzi reprezentată pe scenele teatrelor noastre.

A. C.

Socialismul științific, întemeiat de Marx și Engels, a apărut și s-a dezvoltat în secolul al XIX-lea, în condițiile creșterii luptei de clasă a proletariatului împotriva burgheziei. Dar, pînă la jumătatea secolului al XIX-lea, lupta proletariatului nu avea încă un caracter destul de conștient și de organizat. Mișcarea revoluționară a muncitorilor trebuia să fie înarmată cu o concepție teoretică asupra dezvoltării luptei de clasă. Karl Marx și Friedrich Engels au fost primii care au fundamentat în mod științific necesitatea comunismului, noua orînduire socială în care să fie desființată exploatarea omului de către om și au indicat calea pe care se poate ajunge la instaurarea societății comuniste.

La Congresul al II-lea al „Ligii Comuniștilor”, asociație muncitorească internațională, ținut la Londra la sfîrșitul lui noiembrie și începutul lui decembrie 1847, Marx și Engels au fost însărcinați să alcătuiască un program teoretic și practic al partidului, destinat publicității. În ianuarie 1848, manuscrisul a fost trimis de la Bruxelles la Londra pentru tipărire, iar în februarie 1848 a apărut la Londra prima ediție a „Manifestului Partidului Comunist”, redactată în limba germană. În iunie, același an, a fost editată la Paris pentru prima dată traducerea în limba franceză a „Manifestului”; tot în 1848 a fost publicată la Londra prima ediție în

Program nou la Brigadă

Scoala părea pustie la ora aceea. Numai în cancelarie lumina mai stăruia încă. Ion Raicu, directorul, stătea la masă în fața unor foi de hîrtie. Privindu-l cum scrie, modifică, șterge și apoi cum ridicînd din umeri cu regret mototolește hîrtia, aruncînd-o la coș, îți dădea ușor seama că lucrul de care se apucase nu-i reușea.

O bătaie în ușă îl făcu să se intrerupă din lucru.

— Intră, tovarășe Mitroi. Te așteptam și între timp încercai să faci un program pentru brigada artistică. Dar hai să ne apucăm de lecții.

Noul venit scoase cîteva caiete din buzunar, le puse pe masă și se așeză făcînd, cuminte ca un școlar. Înfașșurarea acestui școlar — înalt, slăbuț, cu o față negricioasă, toată numai zîmbet — îl arăta ca la vreo 35 de ani. Și totuși Mitroi era elev. „Pentru munca mea (este președintele cooperativei agricole de producție) nu-mi ajung 4 clase” — obișnuia el să spună. Cu ajutorul directorului școlii învăța acum seară de seară pentru a se prezenta la examene.

În timp ce Mitroi citea rar, cu glas tare, o bucată din carte, Raicu îl privea atent. Mare voință are omul ăsta.

Raicu nu mai era atent la ce citea Mitroi. Își încrunță ușor fruntea pînă ce o cută adîncă i se ivi între sprîncene. Adunîndu-și gîndurile începu să zîm-

bească și sări de pe scaun vesel, bucuros.

— Măi Mitroi, voi cînd impliniți un an de la înființarea cooperativei agricole?

— Peste patru luni, în decembrie. Da' de ce?

O să facem un program al brigăzii, special pentru aniversare. O să fie vorba despre viața ta, despre drumul cooperativei. Interpretul principal va fi Mitroi Puciu.

Așa s-a infiripat ideea noului program al brigăzii din Țințăreni.

Au trecut multe zile, în care Raicu a scris textul cum s-a priceput mai bine. La ședința colectivului de creație al brigăzii a mai fost modificat, pe ici pe colo, iar învățătorul Teodor Sirbu l-a pus pe muzică, folosînd cîntece populare locale.

A fost ușor să-l adune pe oameni la repetiții datorită conținutului programului legat de problemele comunei. Acesta îi făcea să retrăiască pe scenă fapte petrecute accea.

„Foale verde de cloace
Tărînimea muncitoare
De la Țințăreni din sat
Cooperativă a-nființat.”

Cine vrea vlață bogată
Să se-nscrie de îndată.”

Cooperativa agricolă de producție a căpătat un „Nume scump de luptător / Și mult iubit de popor” — numele lui Vasile Roaită.

La un moment dat programul face o incurșune în trecutul satului. Apare pe scenă Mitroi Puciu:

„Fraților, viața mea
E o jalbă de chinuri grea.”

Oamenii se strîng în juru-i și Mitroi începe a istorisi cum de mic copil a lucrat la un chiabur din sat.

„Pe-un sac de mălai
Mai mult de un an munceai.”

Ne-ăsureau primarii

Ne băteau jandarii.

Tuturor le munceam

Mai nimic nu primeam.”

Au trecut anii și Mitroi a ajuns un mîcșău isteț, dornic de un alt fel de trai. În timpul războiului, ca prizonier, în Uniunea Sovietică, el cunoaște fața satului sovietic: școli, biblioteci, o agricultură înaintată. Din toate acestea el trage prețioase învățăminte și o dată întors în comuna de baștină găsește împrejurări prielnice pentru a le pune în practică, datorită vremilor noi care răsăriseră în august 1944.

Această poveste adevărată o deapănă acum pe scenă Puciu, președintele cooperativei agricole.

Membrii brigăzii artistice își exprimă, tot prin vers și cînt, bucuria pentru noile rînduiri înstăpînite peste Batic (denumirea locului unde se află cooperativa lor).

„De privești peste Batic
Din trecut nu vezi nimic,
Nu mai e Iancu Stănescu
Nu mai e nici Mutulescu.
Stăpîni aci sîntem noi”...

Tocmai cînd repetițiile erau în toi, a fost necesară introducerea unui nou număr în program. Oamenii glumeți zic că modificarea a fost necesară deoarece, între timp, s-a „născut” un nou poet. Este în aceasta un oarecare adevăr. Într-o zi Mitroi i-a arătat directorului Raicu niște versuri.

— Scriei și eu un cuvînt de mulțumire partidului pentru zilele ce le trăim...

— Bravo, tovarășe, Puciu. Iată-te și poet.

„Cu acest program brigada artistică a cooperativei agricole de producție din Țințăreni s-a prezentat la un concurs regional și a fost premiată. Nu știu dacă atît pentru interpretare, cit mai ales pentru felul în care a fost alcătuit programul, lucru pentru care merită toate laudele Ion Raicu, un vechi și neobosit activist cultural.”

A. Croitoru

UN NOU STAT DE HARTA LUMII: **REPUBLICA ARABA UNITA**

Opinia publică iubitoare de pace a primit cu bucurie vestea constituirii unui nou stat liber și independent: Republica Arabă Unită. Formată din teritoriile Egiptului și Siriei, care însumează peste 1 milion de kilometri pătrați, cu o populație de aproape 27 milioane de locuitori, Republica Arabă Unită s-a născut din hotărârea popoarelor egiptean și sirian de a lupta cu forțe unite împotriva colonialiștilor care

încearcă să se amestece în treburile lor interne, întretinând o atmosferă de încordare în această parte a lumii.

Atât Egiptul cât și Siria au îndurat decenii întregi povara cotropitorilor străini. După o luptă aprigă și susținută, oucerindu-și independența națională și devenind stăpîne pe soarta lor, aceste țări au început să lichideze înăpoierea economică în care au fost ținute de colonialiști. În această luptă, Siria și Egiptul au primit un prețios sprijin moral și material din partea țărilor socialiste și îndeosebi din partea Uniunii Sovietice.

Înțelegînd cine le este adevăratul prieten și cine adevăratul vrăjmaș, popoarele sirian și egiptean au respins faimoasa „doctrină Eisenhower”, care urmărea pătrunderea noilor colonia-

liști americani în Orientul Apropiat. Bucurîndu-se de sprijinul moral al Uniunii Sovietice și al tuturor țărilor iubitoare de pace, Egiptul a înfrînt agresiunea anglo-franceză din 1956, iar Siria a zădărnicit complotul și urzile imperialiste din anul trecut care subminau independența și securitatea poporului său.

Pentru a fi mai unite și mai puternice în fața oricărui dușman, pentru a duce o viață liberă și prosperă, popoarele egiptean și sirian s-au unit pentru totdeauna. Republica Arabă Unită, proclamată la 1 februarie 1958, va fi un stat democrat în frunte cu un președinte. Pentru postul de președinte a fost propus Gamal Abdel Nasser, președintele Egiptului, unul din cei mai buni fii ai națiunii arabe, numit pe drept cuvînt „eroul Orientului Apropiat”.

În cadrul unei cuvîntări, Nasser a arătat că statul arab unit este o republică suverană, democratică, independentă. Republica va avea un singur steag și o singură armată populară, în care toți vor avea drepturi egale și îndatoriri egale. Toți cetățenii se bucură de dreptul de vot universal. Participarea lor la viața socială este o datorie cetățenească.

Participanții la ședința solemnă de la 1 februarie au declarat că la Republica Arabă Unită poate să adere orice stat arab care luptă pentru apărarea popoarelor arabe împotriva dușmanilor acestora, pentru întărirea suveranității arabilor. Yemenul și-a exprimat de îndată dorința de a adera la Republica Arabă Unită. În acest scop, săptămîna trecută a sosit la Cairo prințul moștenitor al Yemenului Seif Ul-Islam Mohammed El-Badr, însoțit de mai mulți miniștri și persoane oficiale, pentru a discuta problema aderării Yemenului la Republica Arabă Unită.

Crearea noului stat a stîmrit un puternic val de simpatie și entuziasm în toată lumea arabă. Astfel, la Tripoli, în Liban, coloane uriașe de manifestanți au ieșit pe străzi pentru a saluta cu bucurie acest însemnat eveniment petrecut în viața popoarelor arabe. Crearea Republicii Arabe Unite constituie o grea lovitură dată colonialiștilor hrăpăreți și o nădejde vie a popoarelor că în Orientul Apropiat și Mijlociu s-a născut o forță sigură a păcii și progresului.

P. Popa

— Auziți, mister Dulles? Lumea toată strigă pace!
— Serios? Eu n-aud nimic...

(Desen de I. DORU)

Sugestii la inscripțiile unei noi monede

Ziarul italian „Il Quotidiano” anunța deunăzi că s-a născut moneda de aur a noii Europe, ca simbol al „Comunității economice europene și al Euratomului”. Moneda, scrie ziarul, nu se află încă pe piață. Notați bine cuvîntul „încă”. Moneda e gata, mai lipsește un amănunt: „unitatea” Europei occidentale. Cum s-ar zice, au potcoava și le mai lipsește calul.

Este de-a dreptul interesant să privești noua monedă pe una din fețe este reprezentat Mercur — zeul comerțului, iar în cele două părți se află „roza vînturilor” și un simbol atomic.

Pe cealaltă față se află de asemenea în mijloc simbolul atomic și sînt reprezentate cele șase țări ale „comunității europene”.

În tot cazul, înțelegem cauza celor însărcinați cu alegerea însemnelor noii monede și pentru că moneda tot nu a fost pusă încă în circulație am putea contribui

cu unele sugestii. Așa, de pildă, în ce privește inscripțiile, nu avem nimic împotriva să rămînă în limba germană și asta pentru că să nu se creadă cumva că nu sîntem înțelegători față de raportul de forțe existent între aliații nord-atlanțici. Ceva mai mult, propunem ca pe una din fețele monedei să fie gravat chipul lui Speidel sau al lui Adenauer, eventual alături de cel al lui Dulles.

În ce privește cealaltă față, s-ar potrivi drept simbol al „unității” europene ilustrarea fabelii lui Krilov „racul, broasca și știuca” trăgînd fiecare în cite o parte un car împotmolit. Discuțiile contradictorii care au avut loc în preajma și în cursul sesiunii de la Paris a Consiliului N.A.T.O. ar putea servi în acest sens ca documentar.

În sfîrșit, pentru că adepții „unității” europene au înscris pe ambele fețe ale monedei un simbol atomic, să fim și noi „în ton” și să le propunem să înfățișeze felul cum ar arăta Anglia, de pildă, dacă unul din avioanele americane, purtătoare de bombe atomice și cu hidrogen, ar exploda în aer sau s-ar prăbuși, ceea ce de fapt ar avea aceleași urmări. Toate acestea ar ilustra valoarea și avantajele „unității” europene mai bine decît toate discursurile politicienilor reacționari din țările respective care s-au înhamat la carul politicii agresive a monopolizatorilor americani.

P. Marcu

10 ani de la istorica victorie a poporului cehoslovac

Acum zece ani, între 20 și 25 februarie, a avut loc în Cehoslovacia zdrobirea complotului contrarevoluționar al reacțiunii interne, complot sprijinit de forțe agresive din afară, care urmărea reinstaurarea jugului și asupririi capitaliste în țară.

La 20 februarie 1948, miniștrii care reprezentau partidele burgheze în guvernul de coaliție și-au înaintat demisia, sperînd prin aceasta că vor provoca o criză politică, de pe urma căreia reacțiunea să ia să victorioasă. Vrăjmașii înrăiți ai poporului cehoslovac s-au înșelat însă. Sub puternica presiune a maselor populare, organizate și conduse de către Partidul Comunist, complotul contrarevoluționar a fost zădărnicit. Poporul cehoslovac și-a apărat cu strășnicie

libertatea și independența sa națională.

Au trecut de atunci zece ani. Ani plini de roade. Ani de construcții pașnice, de înfăptuiri uriașe. S-au construit întreprinderi noi, uzine gigantice. Cehoslovacia a devenit una din țările cu industria cea mai dezvoltată. A crescut considerabil nivelul de trai material și cultural al oamenilor muncii. Din 1953 și pînă în prezent au avut loc șase reduceri de prețuri.

Republica Cehoslovacă, făcînd parte din marea și puternica familie a țărilor socialiste, duce o consecventă politică de pace.

Fotografia nr. 1 înfățișează animația dintr-un magazin universal, îndată după ultima reducere de prețuri cu amă-

nuntul la mărfurile de larg consum. În fotografia nr. 2: plin de tinerete și voioșie, un grup de dansatori desfață privirile sutelor de spectatori țărani, membri ai cooperativei agricole de producție unice.

Pe scurt

● I. Petrici, purtătorul de cuvînt al secretariatului de stat pentru Afacerile Externe al R.P. F. Jugoslavia, a declarat că țara sa sprijină întrutotul propunerile sovietice cu privire la convocarea unei conferințe la nivel înalt și că „dacă Jugoslavia ar fi invitată să participe la conferință, ea ar accepta această invitație”.

● În cadrul unui mare miting, care a avut loc la Londra, cunoscuți oameni politici, savanți și conducători ai sindicatelor au cerut guvernului să se pună capăt experiențelor cu armele nucleare și să înceteze îndată zborurile avioanelor americane cu încărcături atomice deasupra Angliei.

Satiră și Umor

DIN DRAGOSTE...

Sala căminului cultural era arhiplină. Sătenii ocupaseră toate băncile. Unii mai din apropiere veniseră chiar cu scaune de pe acasă. Alții se mulțumiseră să stea în picioare pe lângă ziduri. Auziseră că aveau să se întâlnească cu Nică Opreșor și venise lume multă. Nică, tractorist la semeteul din comuna vecină, era candidatul lor. Il cunoșteau, doar ei îl propuseseră. E un flăcău de ispravă, bun, cu dragoste de oameni...

Sus pe scenă, la masa acoperită cu pinză roșie, între alți doi cetățeni, stătea Nică. Tânăr, cu părul negru și obrazul ca de fată, nota în carnet tot ce auzea că spun cei din sală. Unii ziceau că ar fi bine să repare șoseaua spre Vădeni, să fie mutat în alt local magazinul mixt care devenise neîncăpător. Alții propuseseră să se facă ceva ca să treacă autobuzul și pe aci prin sat. Satu-i mare și i-ar lega mai bine de oraș. Cîțiva veniseră cu ideea că

de Florian Grecea

n-ar fi rău să se tragă și aci în sat lumină de la uzina semeteului...

Nică nota fiecare propunere. Era bucuros că oamenii îi vorbeau de la inimă, aveau încredere în el. Il frământa totuși un gând. De ce nu ia cuvîntul și Polina? Să spună și ea ceva! După ce că venise mai tirziu și rămăsese acolo lângă ușă, în picioare, acum nici nu lua cuvîntul. Polina era de aci din sat și Nică se avea în vorbă cu ea de aproape anul. Era frumoasă, harnică

o știau de față harnică și pricepută în colectivă. Satul mai știa tot așa de bine, că după ea umblă Nică al lui Opreșor. Cîți de aci nu-i văzuseră seara împreună la plimbare spre luncă. Sau chiar în sala asta la baluri, unde juca, și numai cu Nică, de se cutremurau podelele. De aceea, cînd Polina anunță că are să ia cuvîntul, în sală se făcu liniște.

— Are acu' prilej să arate că-l iubește pe Nică! șopti o fată.

— Ei și ți-e necaz că nu-i al tău? i se adresă alta.

— Sst! Ia tăceți din gură!

— Al meu e mai fain ca Nică! N-am nevoie!

— Tacă-ți gura! Să auzim ce se spune acolo...

— Tovarăși, — începu Polina îndreptîndu-și basmaua înflorată pe cap și cuprinzînd sala cu privirea. — S-au făcut multe lucruri bune la noi în sat. Iată, căminul ăsta cultural, școala cea nouă, dispensarul... Dar, tovarăși, asta nu înseamnă să ne oprim aci. Am ascultat propunerile. Sînt bune, dar mai am și eu cîteva. Să se facă o aripă la școală, că e cam neîncăpătoare pentru copii. Ne-ar trebui o casă de nașteri pe lângă dispensar, să nască femeile noastre în curățenie, civilizată. Și podul, tovarăși, podul din spre Vădeni. Ți-e frică să mai treci pe el. Ar trebui reparat...

Cît vorbise Polina, Nică nu notase nimic. Rămăsese cu creionul la gură ascultînd-o. Polina îl văzuse.

— Notează acolo, tovarășe candidat — i se adresă ea. — Ce te uiți la mine? Notează acolo, să se facă! Că dac-o să treci cu tractorul peste podu' ăla șubred și o să cazi în Vădița, să nu zici că nu ți-am spus!

Nică îngheță. Nu se așteptase la una ca asta din partea Polinei. O știa dintr-o bucată, dar nici chiar așa! Prea i-o trîntise!

Polina îi zîmbi totuși și se așeză pe un colț de bancă unde i se făcuse loc. După ea, mai vorbiră și alții, încît noaptea se lăsase de-a binelea cînd întîlnirea luă sfîrșit. Fîind lângă ușă, Polina ieși printre primii pe uliță. Nică era neliniștit de dojana ei. „Aci de față cu satul!” Mai stătu nițel de vorbă cu cîțiva oameni, apoi se grabi s-o ajungă.

— Polină!

— A, tu erai Nică?

— Eu. De ce m-ai necăjit, Polină? Credeam că mă iubești, și tu îmi faci observație în ședință. De ce?

— Cum de ce? Din dragoste. Vreau să mă mindresc cu tine. Pricepi?

— Din dragoste?... Mda... mi se pare că încep să pricep.

teni, stătea Nică. Tânăr, cu părul negru și obrazul ca de fată, nota în carnet tot ce auzea că spun cei din sală. Unii ziceau că ar fi bine să repare șoseaua spre Vădeni, să fie mutat în alt local magazinul mixt care devenise neîncăpător. Alții propuseseră să se facă ceva ca să treacă autobuzul și pe aci prin sat. Satu-i mare și i-ar lega mai bine de oraș. Cîțiva veniseră cu ideea că

că. Acum ar fi vrut-o aci în față, mai lângă el, s-o privească în ochi. Și să vorbească și ea ceva!

Omul din dreapta lui Nică se ridică și bătu cu creionul în cana de sticlă de pe masă:

— Măi oameni buni! vorbi el către sală. Cine mai are de făcut vreo propunere?

— Eu! se auzi dinspre ușă o voce de femeie. Oamenii întoarseră capetele într-acolo. Era Polina. Toți

Un „tînăr” candidat

La șaptezeci de ani el are-un crez:
„Cînd lenevești, viața se oprește” —
Și cum din zori în noapte roboleşte,
li zice satu-nțreg moș Titirez.

Căminul și cultura de orez
În mare parte l se dăloleşte;
Pe cel nelămurit îl lămureleşte
Cu vorba lui domoală și cu miez.

Prea bine cunoscut în șapte sate,
Toți l-au propus să fie deputat
Pe-acest moșneag mustind de-activitate.

Propunerea e simplă și firească
Își zice el — că cine-l ocupat
Nu-și mai găsește timp... să-mbătrînească.

Mircea Pavelescu

TREI PERECHI DE BETE

Într-o sîmbătă alde Nuța lui Matei venise la baba Clecioaia să-i facă de măritat.

— Și zici, fata maichii, că vrei cu tot dinadinsul să te măriți cu al lui Giurăscu? Să știi că-i greu, maică. Tătime-său e omul dracului și-n casa lui vrăjile mele intră anevoie. Nu știu cum o să iasă dacă n-oi avea la îndemînă tot ce-mi trebuie.

— Vai de mine, tușă Clecioaie, ce mă fac? Mi-e tare drag băiatul, ca lumina ochilor, nu alta! Și eu îi sînt dragă, numa' că nu mi-a spus-o niciodată pă de-a dreptul. Cînd vrea să zică ceva se înroșește, se bîlbîie și... și gata. Hai, tușă Clecioaie, fă ceva să nu rămîn fată bătrînă, de risul satului.

— Apoi, dacă-i pe-asa, fata maichii, eu nu-ți cer averile lui Iov. Mie să-mi aduci numa' trei perechi de bete, de la trei fete mari, din trei sate apro-

piate, pînă la cîntatul cocoșilor. Așa că du-te, fata maichii, la alde Floarea lui Șchiopu din Moțăței, la alde Ilinca lui Băbeanu din Adîncata și la Ileana lui Răduț din Melcuța și cere betele lor. Du-te fuga și arată la fiecare semnul ăsta de la mine și cît o cere pe bete, atîta să le dai, că fără ele nu pot să-ți fac leacul. (O trimitea, vezi bine, la oameni cu care era înțeleasă).

Și zgriptoroaica îi întinse fetei o bucățică de pinză bojită și murdară... Nu trecu mult însă și nevasta lui Giurăscu bătu grabită la ușa vrăjitoarei cu o găină la subsuoară.

— Nu știu ce să mai mă fac, surată — zise ea Clecioaiei — cu afurisitul ăsta de băiat al meu. Toată ziua, bună-ziaua, o ține morțiș că vrea să se însoare cu alde Nuța lui Matei.

Parcă-i un făcut: eu zic să-i spună fetei, el zice că nu îndrăznește.

— Și zici, surată, că alde fecioru-tău vrea cu tot dinadinsul să se însoare cu alde Nuța lui Matei? Să știi că-i greu, soro. Tătime-său e omul dracului și-n casa lui vrăjile mele intră anevoie. Nu știu cum o să iasă, dacă n-oi avea la îndemînă tot ce-mi trebuie...

Ce a urmat, s-a petrecut întocmai ca în scena cu Nuța. (Prevăzătoare însă, Clecioaia i-a spus Giureascăi să se ducă numai a doua seară după bete). Dar cum tot se pornise la drum, femeia începu să colinde la cele trei fete cu bete chiar în aceeași seară.

Tirziu, din noapte, alde Nuța lui Matei cu alde Giureasca se întîlniră față-n față la poarta lui Băbeanu din Adîncata. Din vorbă-n vorbă aflară în sfîrșit toată tărășenia.

...Nu vă mai spun tot ce a urmat după asta. E de ajuns să știți că nu mult după această întîmplare toată lumea din sat juca la nunta Nuței lui Matei și a slăcăului lui Giurăscu. Un singur om lipsea... și acela era baba Clecioaia.

M. Stancu

Instantanee din sate

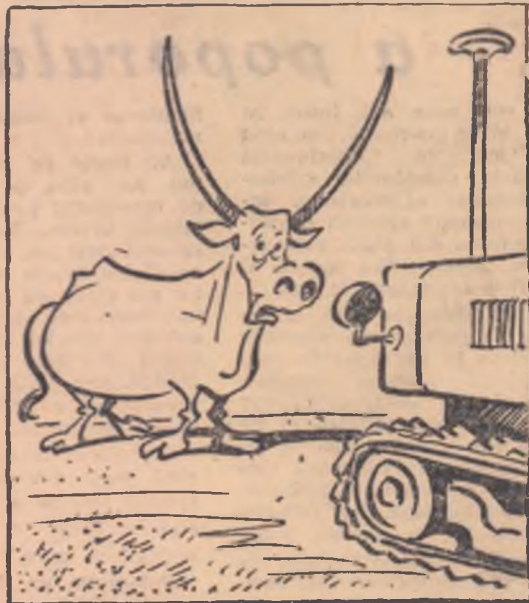
de H. Leru

LAMPA: — Și din satul ăsta trebuie să-mi iau tăl-pășița!

VRAJITOAREA: — De la o vreme, cade mereu cu bucurie... în casa altora!

BOUL: — Sînt în toată firea, dar nu pricep: cum trage ăsta singur trei brazde odată, cînd eu și cu frate-meu de-abia răz_bim cu una?

FOSTUL DEPUTAT BURGHEZ: — Ce fel de deputați mai sînt și ăștia, dacă-și țîn promisiunile?